

Referat fra møte i Tehnologirådet

Tid: 1. april 2022, kl. 10–13

Sted: Zoom

Til stede: Sverre Gotaas, Marit Aursand, Morten Breivik, Helene Fladmark, Kari Forthun, Bjørn Kjærland Haugland, Reidun Høllesli, Aris Kaloudis, Anne Ingeborg Myhr, Damoun Nassehi, Tanja Storsul, Siri Vasshaug

Fraværende: Håvard Haarstad, Kristin Vinje, Anne Cathrin Østebø

Fra sekretariatet: Tore Tennøe, Anne Siri Koksrud Bekkelund, Erik Hagen, Hanne Sofie Lindahl, Ulrik Strøm Sæther, Joakim Valevatn, Jonas Engestøl Wettre, Ingvild Østraat

Dagsorden:

Vedtakssaker

V-sak 06.22 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent

V-sak 07.22 Godkjenning av referat fra møte februar 2022

Referatet ble godkjent.

V-sak 05.22 Årsplan 2022

Drøftingssaker

D-sak 07.22 Kryptovaluta

Anne Siri K. Bekkelund orienterte om arbeidet med kryptovaluta. Det er i mars gjennomført et møte om kryptovaluta i Stortingets teknogruppe, og et åpent nettmøte om samme tema. Dette vil bli fulgt opp med publisering av to kortrapporter om henholdsvis kryptovaluta og digitale sentralbankpenger. Rådsmedlemmene pekte blant annet på at kryptovaluta kan være transformativt for de som ikke har tilgang til banktjenester i dag, og at den underliggende blokkjedeteknologien har meget interessante bruksområder også utenfor finanssektoren.

D-sak 08.22 Grønn omstilling – Tehnologirådets prosjekter

Erik B. Hagen orienterte om teknologisatsingene sekretariatet jobber med innen det strategiske satsingsområdet "det grønne skiftet", og trakk opp noen gjennomgående spørsmål og arbeidshypoteser for arbeidet. Rådet ga innspill og tilbakemeldinger til spissing av det videre arbeidet.

D-sak 09.22 Den digitale krigen

Krigen i Ukraina vil prege en rekke samfunnsområder fremover, og Teknologirådet ønsker innspill på hvordan den kan spille inn i vårt arbeid. Informasjonskrigen pågår for fullt, de store teknologiplattformene har blitt mindre nøytrale, mens cyberkrigen tilsynelatende ser ut til å ha mindre omfang enn fryktet. Rådet inviterte to innsiktsfulle gjester til å dele sine observasjoner og analyser:

[Inna Sangadzhieva](#) er statsviter og Russlandskjenner i Helsingforskomiteen. Hun fortalte om den russiske kontaktesten og forholdene for informasjonsflyt i Russland. Hun påpekte at krypterte løsninger er viktige for russeres mulighet til å få alternativ informasjon til myndighetenes narrativ.

[Karsten Friis](#) er seniorforsker og leder for forskningsgruppen for sikkerhet og forsvar ved Norsk utenrikspolitisk institutt (NUPI), og redaktør for en ny [bok om digitalisering og internasjonal politikk](#). Han tok for seg ulike typer spionasje og digitale angrep – med konsekvenser i den fysiske verden, sårbarheten i den digitale infrastrukturen, og hvilke konsekvenser det får for gevinstene av globalisering at verden er i ferd med å deles i sfærer.

D-sak 10.22 Energisystemet har fått et sjokk. Hva betyr det for klimaomstillingen, og for norsk, europeisk og global energipolitikk?

Tore Tennøe innledet med å si at sjokk er den nye normalen. Vi har nå energikrise, forsyningskrise og forsmak på klimakriser, i tillegg til pandemi og krig i Ukraina. Rådet fikk presentert to perspektiver på hva energikrisen betyr:

Rådsmedlem og administrerende direktør i Skift Norge, [Bjørn Haugland](#), påpekte at hvis vi skal ta våre egne klimamål på alvor, er det radikale omstillinger vi må gjennom. Høye energipriser og råvarepriser vil stimulere til mer innovasjon, og når sjokkene treffer, reagerer demokratiene raskt. Han minnet om at Norge tross alt møter I-landsproblemer, mens matvarekrise og sanksjoner vil treffe u-land hardest.

Ola Elvestuen, medlem av Stortingets Energi- og miljøkomité, og klima- og miljøminister 2018-2020, slo fast at vi lever i en skjebnetid: Energikrise, naturkrise, stoppe forurensning og etablere en bærekraftig markedsøkonomi. Og så kom angrepet på Ukraina. Han påpekte at Norge må være en del av løsningen på strømkrisen for Europa, og at dette endrer spørsmålet om utenlandskabler. Det blir viktig å få havvind raskt opp, samtidig som vi må verne naturen, og CSS fra gassutslipp på sokkelen må på plass. Han påpekte også at det vil bli en forskjell på olje og gass fremover: nye rene oljefelt uten gass vil ikke gi mening, mens Europa på kort sikt vil trenge mer gass - og på sikt blått hydrogen.

Orienteringssaker

O-sak 02.22 Pågående prosjekter og formidling

Det ble orientert gjennom utsendte statusrapporter.